

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік і аудит формування фінансових результатів торговельних підприємств (на прикладі ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС»)»

(назва теми)

Виконавець:

студент ЦЗФН 6 курс група М-1

Куманов Дмитро Олександрович

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Добрунік Тетяна Пилипівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми Сучасний стан торговельної галузі характеризується загостренням проблем підвищення конкурентоспроможності, забезпечення безперервної діяльності та сталого економічного розвитку підприємницьких структур в умовах мінливого бізнес-середовища. Вирішення питань досягнення стратегічного успіху, зумовленого конкурентними перевагами підприємств торгівлі, потребує орієнтації їх на максимальне задоволення інформаційних потреб усіх зацікавлених сторін із питань безперервного підвищення та підтримання конкурентоспроможності, збільшення обсягів основної діяльності та прибутку. Ринкові взаємовідносини між суб'єктам господарювання торговельної галузі складні та багатогранні, і кожне підприємство, що функціонує в умовах гострої конкурентної боротьби, повинно організувати таку систему бухгалтерського обліку, яка забезпечить управлінців надійною, своєчасною, корисною інформацією про фінансово-господарську діяльність та допоможе приймати обґрунтовані фінансові та управлінські рішення, спрямовані на забезпечення економічної стійкості підприємств. Тому актуалізується проблема організації високоефективної системи обліково-аналітичного забезпечення формування доходів та фінансових результатів діяльності торговельного підприємств, яка буде сприяти надходженню та обробці якісної інформації для потреб управління і пошуку на цій основі способів підвищення і зміцнення прибутковості підприємства.

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні та розробці практичних рекомендацій щодо організації обліку і аудиту фінансових результатів, що мають істотне значення для керування фінансово-господарською діяльністю з метою забезпечення ефективного функціонування підприємства в сучасних умовах господарювання.

Завдання дослідження:

- дослідити сутність і визначення поняття «фінансові результати»;
- проаналізувати основні вимоги нормативно-правового регулювання обліку фінансових результатів та відображення їх у фінансовій звітності;
- здійснити загальну організаційно-економічну характеристику досліджуваного підприємства;
- проаналізувати і оцінити систему бухгалтерського обліку на підприємстві і стан обліку доходів, витрат та фінансових результатів;
- провести аналіз формування фінансових результатів та фінансового стану підприємства;
- визначити основні етапи та методику проведення аудиту фінансових результатів;
- провести оцінку економічного стану дистриб'юторської компанії ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» з урахуванням факторів внутрішнього та зовнішнього середовища;

- узагальнити інформацію та надати пропозиції стосовно удосконалення обліку фінансових результатів на підприємстві;
- надати рекомендації щодо забезпечення ефективного економічного розвитку підприємства.

Об'єктом дослідження є господарська діяльність дистриб'юторської компанії ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» в частині операцій, які пов'язані з формуванням обліково-аналітичної інформації про фінансові результати підприємницької діяльності.

Предметом дослідження є вивчення теоретико-методичних основ та надання практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку і аудиту формування фінансових результатів з метою забезпечення ефективного розвитку підприємства.

Методи дослідження. Методологічною основою роботи стали діалектичний метод пізнання та системний підхід до аналізу економічних явищ та процесів, що дало можливість комплексно провести дослідження проблеми обліку та аудиту фінансових результатів підприємства. У процесі дослідження використано такі загальнонаукові методи пізнання: спостереження, порівняння, абстракції, індукції і дедукції, вимірювання взаємозв'язків, поєднання аналізу та синтезу, історичного і логічного підходів, узагальнення, а також методи економічного аналізу, експертних оцінок, економіко-статистичного моделювання, SWOT-аналізу.

Інформаційною базою написання кваліфікаційної роботи слугували законодавчі та нормативно-правові акти України, науково-методична та інформаційно-публіцистична література, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, матеріали науково-практичних конференцій, професійних періодичних видань, фінансова звітність дистриб'юторської компанії ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС», а також результати власних досліджень та розрахунків.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (60 найменувань) та 21-го додатку. Загальний обсяг роботи становить 99 сторінок. Основний зміст викладено на 92 сторінках. Робота містить 21 таблицю, 13 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи підготовлено до друку тези: «Організаційно-методичні аспекти обліку фінансових результатів торговельних підприємств»

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні та методичні основи обліку фінансових результатів підприємницької діяльності»** розглянуто сутність фінансових результатів як економічної категорії та об'єкту обліку, надано їх класифікацію за видами діяльності, наведено нормативно-правове регулювання організації обліку формування фінансових результатів згідно з національними П(С)БО, визначено особливості відображення у фінансовій звітності фінансових результатів відповідно до положень національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку

У другому розділі **«Організаційно-методичні засади обліку фінансових результатів ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» та шляхи удосконалення»** зазначено основні організаційні аспекти діяльності підприємства, проаналізовано економічні показники об'єкта дослідження, розкрито діючу систему обліку формування фінансових результатів, а також запропоновані напрямки поліпшення облікового забезпечення систематизації фінансових результатів на основі поглиблення аналітичності відображення облікової інформації з метою прийняття управлінських рішень. Для посилення аналітичних можливостей обліку доходів від реалізації товарів в інформаційній системі торговельного підприємства запропоновано розширити склад аналітичних ознак для їх систематизації та здійснювати накопичення інформації за: товарним класифікатором суб'єкта господарювання, видами торгової марки товарів, сезонністю реалізації, видами реалізації, формою торгівлі.

У третьому розділі **«Аналіз та аудит формування фінансових результатів ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» та напрямки вдосконалення»** проведено аналіз динаміки та структури доходів та витрат за видами діяльності, що зумовлюють формування фінансових результатів, визначено показники платоспроможності та фінансової стійкості підприємства, представлено організаційні основи та методичку проведення аудиту формування фінансових результатів, внесені пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності підприємства на основі економіко-статистичного моделювання та зростання прибутковості підприємства.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Здійснення основної діяльності ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС», а саме надання послуг дистрибуції продуктів харчування, пива, напоїв і послуг у сфері логістики віддзеркалюють прибутковість ведення виробничо-господарської діяльності, та мають позитивну тенденцію до зростання. На протязі аналізованого періоду відбувається кардинальне збільшення чистого доходу від реалізації продукції, товарів, яке зумовлено розширенням договірних відносин та ринків збуту продукції. Так, порівняно з 2015 роком у 2016 році цей показник збільшується на 48%, проте у звітному 2017 році за

рахунок збільшення договірних взаємозв'язків із споживачами товарів виручка від реалізації значно збільшується до 179499,6 тис. грн., що складає 210% від обсягу базового періоду та на 46% більше попереднього року. Зміни результативних показників основної діяльності, тобто реалізації товарних запасів зумовили зростання загальної прибутковості підприємства на протязі 2015-2017 років. Чистий прибуток збільшився майже у 10 разів.

2. Первинний облік визнання доходів з метою формування фінансового результату відповідає всім правилам та нормам оформлення господарських операцій. В оформленні операцій з реалізації продукції на ФОРТ-БІР-ПЛЮС початковим документом є договори купівлі-продажу або договори поставки. Підставою для ведення обліку визнання доходів від реалізації товарів та логістичних послуг є такі первинні документи як видаткові накладні, рахунок-накладна, податкові накладні, платіжне доручення

3. Бухгалтерський облік формування фінансових результатів організований відповідно загальноприйнятих принципів ведення бухгалтерського обліку. Використання рахунків для обліку господарських операцій не має в основному відхилень з Планом рахунків бухгалтерського обліку. Використовувана, згідно Наказу про облікову політику, форма реєстрації господарських операцій відповідає загальноприйнятій схемі обліку.

4. Аналіз структури доходів та витрат ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» показав, що в загальній сумі доходів підприємства майже 100% мають доходи від основної діяльності, а саме чистий дохід (виручка) від реалізації товарів та маркетингових послуг. У загальній структурі доходів від реалізації саме дохід від реалізації товарів займає значну питому вагу – 93% загального обсягу.

5. Аналіз відносних показників фінансової стійкості, за критерієм незалежності від зовнішніх джерел фінансування показав, що підприємство не знаходиться у кризовому фінансовому стані, за показниками ліквідності відзначається недостатній рівень його платоспроможності.

6. Із застосуванням економіко-статистичного моделювання залежності результативного показника від відповідних факторів та SWOT-аналізу була проведена комплексна оцінка впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на економічний стан, результативність підприємства.

У результаті поетапного рішення моделі було отримано робоче рівняння функції, на основі якого визначені основні фактори та їх кількісна міра впливу на фінансовий результат підприємства. Так, збільшення оборотності оборотних активів (товарних запасів) на одиницю призведе до збільшення фінансового результату на 14,64 тис. грн., відповідно збільшення питомої ваги адміністративних витрат призводить до зменшення фінансового результату.

7. На основі проведеного маркетингового дослідження SWOT-аналізу нам вдалося визначити сильні та слабкі сторони функціонування підприємства ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» а також виявити можливості та ризики, що пов'язані з подальшою діяльністю підприємства. Основна стратегія підприємства – постійне збільшення об'ємів товарообороту з метою отримання прибутку та реалізація на його основі економічних та соціальних інтересів учасників та трудового колективу.

8. З метою прийняття управлінських рішень щодо зростання прибутковості підприємства при формуванні облікової інформації необхідним є поглиблення аналітичного обліку відображення доходів.

9. Для збільшення інформативності з метою проведення аналітичних досліджень доцільним буде відкриття аналітичних рахунків до рахунків щодо відображення доходів від реалізації товарів та їх собівартості за окремими видами товарів. Аналітичну деталізацію інформації щодо продажу товарів для визначення фінансових результатів (доходів і витрат) на торговельних підприємствах пропонується здійснювати за такими критеріями:

- спрямованість інформаційних потоків (зовнішні, внутрішні);
- об'єкти аналітики (товарні групи, товарні позиції, брендові компанії та/або постачальники);
- часова періодизація (за певний період, на поточний час).

10. Рекомендовано запровадити систему внутрішнього контролю, що дасть можливість проводити перевірку правильності визнання та відображення доходів у фінансовому обліку, підвищить ефективність ведення бухгалтерського обліку та зменшить рівень порушень в фінансово-господарській діяльності підприємства.

АНОТАЦІЯ

Куманов Д.О. «Облік і аудит формування фінансових результатів торговельних підприємств (на прикладі ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС»)»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «_____
071 «Облік і оподаткування»» за магістерською програмою
(шифр та назва спеціальності)
професійного за спрямування «Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності». –
(назва магістерської програм)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти сутності та класифікації фінансових результатів, теоретико-практичні аспекти обліку фінансових результатів та їх відображення у фінансовій звітності з урахуванням вимог національних та міжнародних стандартів обліку, організаційні основи аудиту формування фінансових результатів.

Проаналізовано основні економічні показники розвитку підприємства, динаміку формування доходів, витрат та фінансових результатів, фінансовий стан підприємства, діючу систему обліку та методичку проведення аудиту фінансових результатів на підприємстві, вплив факторів внутрішнього середовища на прибутковість підприємства

Запропоновано напрямки поліпшення облікового забезпечення формування фінансових результатів на основі поглиблення аналітичності відображення облікової інформації, впровадження внутрішнього контролю на підприємстві.

Ключові слова: фінансові результати, аналітичний облік, синтетичний облік, аналіз, аудит, прибутковість, моделювання

ANNOTATION

Kumanov D. «Accounting and audit of the formation of financial results of trading enterprises (on the base of «FORT-BIR-PLUS» LLC)»

The work deals with Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty «_____» under the master's program
 _____ 071 “Accounting and taxation _____»
(code and name of the specialty)
 «__ Accounting, auditing and taxation of business activities __»
(title of master program)
 – Odessa National Economics University. – Odessa, 2019.

The work deals with the theoretical aspects of the substance and classification of financial results, theoretical and practical aspects of accounting of financial results and its reflection in financial statements according to National and International Accounting standards, organizational principles of audit of the formation of financial results.

Author analysis the main economic indicators of the enterprise development, the dynamics of incomes, costs and financial results, financial position of the enterprise, the operating accounting system and the methods for carrying out the audit of financial results at the enterprise, the influence of internal environment factors on profitability of the enterprise

We have recommended the directions of improvement of accounting for the systematization of incomes and financial results based on deepening of the analytical display of the accounting information, implementing of internal control at the enterprise.

Keywords: financial results, analytical accounting, synthetic accounting, analysis, audit, profitability, modeling